

Nghiên cứu lựa chọn các tiêu chí đánh giá kỹ năng soạn giáo án nâng cao nghiệp vụ sư phạm cho sinh viên ngành giáo dục thể chất trường Đại học Cần Thơ

NCS. Nguyễn Văn Thái; GS.TS. Lê Văn Lắm; PGS.TS. Đỗ Vĩnh

TÓM TẮT:

Các tiêu chí đánh giá kỹ năng biên soạn giáo án nâng cao nghiệp vụ sư phạm cho sinh viên (SV) ngành giáo dục thể chất (GDTC) hiện vẫn chưa được nghiên cứu đúng mức. Cho nên việc lựa chọn các tiêu chí đánh giá kỹ năng soạn giáo án là vấn đề cần thiết. Đề tài đã phỏng vấn 80 chuyên gia (trong đó có 01 Giáo sư, 07 Phó giáo sư, 05 Tiến sĩ, 15 nghiên cứu sinh, 13 Thạc sĩ và 39 giáo viên thể dục của các tỉnh Đồng Tháp, Vĩnh Long, Hậu Giang, Cần Thơ) nhằm xác định bộ tiêu chí nhằm nâng cao kỹ năng soạn giáo án cho SV ngành GDTC trường Đại học Cần Thơ (ĐHCT).

Từ khoá: tiêu chí, đánh giá kỹ năng soạn giáo án, nâng cao nghiệp vụ sư phạm, sinh viên, ngành giáo dục thể chất, trường Đại học Cần Thơ.

ABSTRACT:

The criteria for evaluating the lesson planning skills to improve pedagogical skill for physical education students has not yet been properly studied. So selection of evaluation criteria the lesson planning skills are necessary issues. Topic has interviewed 80 experts (including 01 professor, 07 associate professors, 05 PhD, 15 Post graduate students, 13 Master and 39 physical education teachers of the provinces such as Dong Thap, Vinh Long, Hau Giang, Can Tho) to improve lesson planning skills for physical education students in Can Tho University.

Keywords: Criteria, evaluation of lesson planning skills, to improve pedagogical skill, Students, Physical Education, Can Tho University.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Soạn giáo án là thiết kế việc làm, đó là chức năng đặc trưng của thầy giáo trong quá trình giáo dục.

(Ảnh minh họa)

Thiết kế bài học chính là xác lập cách làm để tiến hành công việc một cách thuận lợi nhất, tổ chức tiến hành giờ học GDTC là một công việc phức tạp; để đạt được hiệu quả cao, người giáo viên cần chuẩn bị trước các công việc một cách chu đáo thông qua việc soạn giáo án. Giáo án môn GDTC là loại giáo án đặc thù gồm có ba phần là: mở đầu, cơ bản và kết thúc, từng tiêu chí trong các phần đó phải phù hợp với đối tượng người học về lứa tuổi, giới tính, trình độ vận động và tuân thủ các nguyên tắc GDTC. Xuất phát từ những vấn đề trên đòi hỏi cần phải thực hiện đề tài: “Nghiên cứu lựa chọn các tiêu chí đánh giá kỹ năng biên soạn giáo án nâng cao nghiệp vụ sư phạm cho sinh viên ngành giáo dục thể chất trường Đại học Cần Thơ”.

Để giải quyết các nhiệm vụ trên, đề tài sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau: tổng hợp và phân tích tài liệu, phỏng vấn, toán học thống kê.

Đề tài thực hiện bốn bước để lựa chọn các tiêu chí đánh giá kỹ năng biên soạn giáo án nâng cao nghiệp vụ sư phạm cho SV ngành GDTC trường ĐHCT: Bước 1: thu thập và tổng hợp lựa chọn ban đầu các tiêu chí đánh giá kỹ năng biên soạn giáo án dành cho SV chuyên ngành GDTC. Bước 2: đề tài đã tiến hành phỏng vấn 80 chuyên gia (trong đó có 01 Giáo sư, 07 Phó giáo sư, 05 Tiến sĩ, 15 nghiên cứu sinh, 13 Thạc sĩ và 39 giáo viên thể dục của các tỉnh Đồng Tháp, Vĩnh Long, Hậu Giang, Cần Thơ) và dùng thang đo Likert để đánh giá.

Phương thức phỏng vấn như sau: hoàn toàn không phù hợp (1 điểm), không phù hợp (2 điểm), phù hợp một phần (3 điểm), phù hợp (4 điểm), hoàn toàn phù hợp (5 điểm).

Bảng 1. Bảng điểm và mức độ đánh giá thang đo Likert

Điểm	Mức đánh giá
1.0 - 1.8	Hoàn toàn không phù hợp
1.9 - 2.6	Không phù hợp
2.7 - 3.4	Phù hợp một phần
3.5 - 4.2	Phù hợp
4.3 - 5.0	Rất phù hợp

Bước 3: lựa chọn các tiêu chí được các chuyên gia có sự đồng thuận cao.

Bước 4: đánh giá độ tin cậy của các tiêu chí bằng kiểm định Cronbachs Alpha, kiểm định Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO).

Đề tài được thực hiện từ 04/2018 đến 11/2018 tại trường ĐHCT.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Thu thập và tổng hợp các tiêu chí mang tính khả thi đánh giá kỹ năng biên soạn giáo án cho SV ngành GDTC trường ĐHCT

Qua quá trình tìm hiểu, thu thập tổng hợp, phân tích tài liệu của các tác giả trong và ngoài nước đề tài nhận thấy được tầm quan trọng của việc lựa chọn các tiêu chí đánh giá kỹ năng biên soạn giáo án cho SV ngành GDTC trường ĐHCT. Kết quả tổng hợp cho thấy, các tác giả đã sử dụng nhiều tiêu chí khác nhau để soạn giáo án cho SV chuyên ngành GDTC, các tiêu chí trong từng phần giáo án của các tác giả cũng chưa đồng thuận với nhau.

Căn cứ vào chuẩn đầu ra của SV ngành GDTC

trường ĐHCT là có đủ năng lực giảng dạy cho học sinh, SV ở các trường từ bậc tiểu học đến đại học, trong đó việc biên soạn giáo án là công việc phải thực hiện thường xuyên. Trên cơ sở đó đề tài đã tổng hợp một số các tiêu chí sau để phỏng vấn:

Phần mở đầu: gồm 5 tiêu chí

Phân phối thời gian phù hợp với phần mở đầu (nhiệm vụ của GV, HS)

Nội dung, mục tiêu giáo án phù hợp với phân phối chương trình

Bố trí đội hình lên lớp phù hợp (vị trí của GV, HS)

Thị phạm động tác, phân tích kỹ thuật ngắn gọn (vị trí của GV, HS)

Hướng dẫn khởi động chung và chuyên môn (nhiệm vụ của GV, HS)

Phần cơ bản: gồm 7 tiêu chí

Phân phối thời gian phù hợp với phần cơ bản

Sắp xếp lượng vận động phù hợp với từng bài tập

Bài tập bổ trợ cho kỹ thuật động tác chính (nhiệm vụ của GV, HS)

Bài tập hướng dẫn tập mô phỏng kỹ thuật động tác chính của tiết học

Bài tập kỹ thuật động tác chính của tiết học (nhiệm vụ của GV, HS)

Bài tập kỹ thuật động tác theo nhóm (nhiệm vụ của GV, HS)

Bài tập phát triển thể lực chung và chuyên môn (nhiệm vụ của GV, HS)

Phần kết thúc: gồm 3 tiêu chí

Bài tập hồi phục phù hợp với người học (nhiệm vụ của GV, HS)

Đánh giá trung thực tiết học (nhiệm vụ của GV, HS)

Giao bài tập về nhà phù hợp với người học (nhiệm vụ của GV, HS)

2.2. Kết quả phỏng vấn các chuyên gia lựa chọn các tiêu chí đánh giá kỹ năng biên soạn giáo án cho SV ngành GDTC trường ĐHCT

2.2.1. Xác định các tiêu chí đánh giá kỹ năng biên soạn giáo án phần mở đầu cho SV ngành GDTC trường ĐHCT

Kết quả phỏng vấn và thực hiện kiểm định Cronbachs Alpha xác định độ tin cậy bộ tiêu chí đánh giá kỹ năng biên soạn giáo án phần mở đầu cho SV ngành GDTC trường ĐHCT được thể hiện ở bảng 2. Nghiên cứu cho thấy, hệ số Cronbachs Alpha của kết quả phỏng vấn là 0.849 lớn hơn 0.6 cho nên đạt giá trị tin cậy. Bên cạnh đó, giá trị hệ số tương quan biến tổng nhỏ nhất là 0.323 ở tiêu chí hướng dẫn khởi động

Bảng 2. Kết quả phỏng vấn các chuyên gia về việc lựa chọn các tiêu chí đánh giá kỹ năng biên soạn phần mở đầu của giáo án cho SV ngành GDTC trường ĐHTC (n = 80)

TT	Tiêu chí	Hoàn toàn không phù hợp	Không phù hợp	Phù hợp một phần	Phù hợp	Hoàn toàn phù hợp	Hệ số tương quan biến tổng	Hệ số Cronbach's Alpha nếu loại biến	Hệ số điểm nhân tố	\bar{X} Thang đo Likert	Đánh giá	
		n	n	n	n	n		0,849				
1	Phân phối thời gian phù hợp phần mở đầu	0	5	1	1	51	0,491	0,840	0,846	4.5	RPH	
2	Nội dung, mục tiêu giáo án phù hợp với phân phối chương trình	0	4	3	3	45	0,438	0,843	0,825	4.43	RPH	
3	Bố trí đội hình lên lớp phù hợp (vị trí GV, HS)	0	4	0	0	49	0,561	0,836	0,882	4.51	RPH	
4	Thị phạm động tác, phân tích kỹ thuật ngắn gọn (GV, HS)	0	4	0	0	39	0,362	0,847	0,861	4.39	RPH	
5	Hướng dẫn khởi động chung và chuyên môn (GV, HS)	0	3	1	1	53	0,323	0,849	0,777	4.59	RPH	
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.(KMO)											0,767	
Bartlett's Test of Sphericity											Approx. Chi-Square	693,02
											df	105
											Sig.	0,000
Tổng phương sai trích											68,244	

Bảng 3. Kết quả phỏng vấn các chuyên gia về việc lựa chọn các tiêu chí đánh giá kỹ năng phân cơ bản của giáo án cho SV ngành GDTC trường ĐHTC (n = 80)

TT	Tiêu chí	Hoàn toàn không phù hợp	Không phù hợp	Phù hợp một phần	Phù hợp	Hoàn toàn phù hợp	Hệ số tương quan biến tổng	Hệ số Cronbach's Alpha nếu loại biến	Hệ số điểm nhân tố	\bar{X} Thang đo Likert	Đánh giá	
		n	n	n	n	n		0,849				
1	Phân phối thời gian phần cơ bản phù hợp	0	2	0	18	60	0,402	0,844	0,881	4.70	RPH	
2	Sắp xếp lượng vận động phù hợp với từng bài tập	0	2	0	31	47	0,536	0,838	0,890	4.54	RPH	
3	Bài tập bổ trợ cho kỹ thuật động tác chính	0	2	1	28	49	0,433	0,843	0,833	4.55	RPH	
4	Bài tập hướng dẫn tập mô phỏng kỹ thuật động tác chính tiết học	0	3	0	33	44	0,620	0,833	0,703	4.48	RPH	
5	Bài tập kỹ thuật động tác chính của tiết học	0	3	1	28	48	0,564	0,836	0,725	4.51	RPH	
6	Bài tập kỹ thuật động tác theo nhóm (nhiệm vụ GV, HS)	0	2	0	27	51	0,633	0,833	0,843	4.53	RPH	
7	Bài tập phát triển thể lực chung (nhiệm vụ GV,HS)	0	3	1	28	48	0,571	0,835	0,775	4.51	RPH	
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.(KMO)											0,767	
Bartlett's Test of Sphericity											Approx. Chi-Square	693,02
											df	105
											Sig.	0,000
Tổng phương sai trích											68,244	

chung, chuyên môn và lớn nhất là 0.561 ở tiêu chí bố trí đội hình lên lớp phù hợp. Các tiêu chí khảo sát không có tiêu chí nào có giá trị hệ số tương quan biến tổng bé hơn 0.3 nên đảm bảo yêu cầu.

Phân tích nhân tố khám phá kết quả phỏng vấn xác định các tiêu chí đánh giá kỹ năng soạn giáo án phần mở đầu được thể hiện bằng giá trị kiểm định KMO là 0.767 nằm trong khoảng từ 0.5 - 1 cho nên phù hợp. Giá trị kiểm định Bartlett's là 0.000 bé hơn 0.05 chứng tỏ dữ liệu tương thích với tổng thể. Giá trị tổng phương sai trích là 68.244% lớn hơn 50% nên mô hình nghiên cứu là phù hợp, giá trị lượng biến thiên được giải thích bởi điểm nhân tố từ 0.680 đến 0.890. Thang đo Likert cũng cho kết quả tương ứng với số điểm bình quân 4.39 đến 4.58, nghĩa là ở mức rất phù hợp. Từ những phân tích trên cho ta xác định được bộ tiêu chí đánh giá kỹ năng biên soạn giáo án phần mở đầu cho SV ngành GDTC trường ĐHTC có 5 tiêu chí.

2.2.2. Xác định các tiêu chí đánh giá kỹ năng biên soạn giáo án phần cơ bản cho SV ngành GDTC trường ĐHTC

Kết quả phỏng vấn và thực hiện kiểm định Cronbachs Alpha xác định độ tin cậy bộ tiêu chí đánh giá kỹ năng biên soạn giáo án phần cơ bản cho SV ngành GDTC trường ĐHTC được thể hiện ở bảng 3. Nghiên cứu cho thấy, hệ số Cronbachs Alpha của kết quả phỏng vấn là 0.849 lớn hơn 0.6 cho nên đạt giá trị tin cậy. Bên cạnh đó, giá trị hệ số tương quan biến tổng nhỏ nhất là 0.402 ở tiêu chí phân phối thời gian cho phần cơ bản lớn nhất là 0.633 ở tiêu chí bài tập

kỹ thuật động tác theo nhóm. Các tiêu chí khảo sát không có tiêu chí nào có giá trị hệ số tương quan biến tổng bé hơn 0.3 nên đảm bảo yêu cầu cần thiết. Phân tích nhân tố khám phá kết quả phỏng vấn xác định tiêu chí đánh giá kỹ năng soạn giáo án được thể hiện bằng giá trị kiểm định KMO là 0.767 nằm trong khoảng từ 0.5 - 1 cho nên phù hợp. Giá trị kiểm định Bartlett's là 0.000 bé hơn 0.05 chứng tỏ dữ liệu tương thích với tổng thể. Giá trị tổng phương sai trích là 68.244% lớn hơn 50% nên mô hình nghiên cứu là phù hợp, giá trị lượng biến thiên được giải thích bởi điểm nhân tố từ 0.680 đến 0.890. Thang đo Likert cũng cho kết quả tương ứng với số điểm bình quân 4.48 đến 4.70, nghĩa là ở mức rất phù hợp. Từ những phân tích trên cho ta xác định được bộ tiêu chí đánh giá kỹ năng biên soạn giáo án phần cơ bản cho SV ngành GDTC trường ĐHTC có 7 tiêu chí.

2.2.3. Xác định các tiêu chí đánh giá kỹ năng biên soạn giáo án phần kết thúc cho SV ngành GDTC trường ĐHTC

Kết quả kiểm định Cronbachs Alpha xác định độ tin cậy bộ tiêu chí đánh giá kỹ năng biên soạn giáo án phần cơ bản cho SV ngành GDTC trường ĐHTC được thể hiện ở bảng 4. Nghiên cứu cho thấy, hệ số Cronbachs Alpha của kết quả phỏng vấn là 0.849 lớn hơn 0.6 cho nên đạt giá trị tin cậy. Bên cạnh đó, giá trị hệ số tương quan biến tổng nhỏ nhất là 0.407 ở tiêu chí giao bài tập về nhà lớn nhất là 0.479 ở tiêu chí bài tập hồi phục phù hợp với người tập. Các tiêu chí khảo sát không có tiêu chí nào có giá

Bảng 4. Kết quả phỏng vấn các chuyên gia về việc lựa chọn các tiêu chí đánh giá kỹ năng biên soạn phần kết thúc của giáo án cho SV ngành GDTC trường ĐHTC (n = 80)

T T	Tiêu chí	Hoàn toàn không phù hợp	Không phù hợp	Phù hợp một phần	Phù hợp	Hoàn toàn phù hợp	Hệ số tương quan biến tổng	Hệ số Cronbac h's Alpha nếu loại biến	Hệ số điểm nhân tố	\bar{X} Thang đo Likert	Đánh giá	
		n	n	n	n	n		0.849				
1	Bài tập hồi phục phù hợp với người học	0	2	4	34	40	0,479	0,840	0,808	4.40	RPH	
2	Đánh giá trung thực tiết học	0	4	0	34	42	0,422	0,844	0,782	4.43	RPH	
3	Giao bài tập về nhà phù hợp	0	3	0	36	41	0,407	0,844	0,680	4.44	RPH	
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.(KMO)											0,767	
Bartlett's Test of Sphericity											Approx. Chi-Square	693,02
											df	105
											Sig.	0,000
Tổng phương sai trích											68,244	

trị hệ số tương quan biến tổng bé hơn 0.3 nên đảm bảo yêu cầu.

Phân tích nhân tố khám phá kết quả phỏng vấn xác định tiêu chí đánh giá kỹ năng soạn giáo án được thể hiện bằng giá trị kiểm định KMO là 0.767 nằm trong khoảng từ 0.5 - 1 cho nên phù hợp. Giá trị kiểm định Bartlett's là 0.000 bé hơn 0.05 chứng tỏ dữ liệu tương thích với tổng thể. Giá trị tổng phương sai trích là 68.244% lớn hơn 50% nên mô hình nghiên cứu là phù hợp, giá trị lượng biến thiên được giải thích bởi điểm nhân tố từ 0.680 đến 0.890. Thang đo Likert cũng cho kết quả tương ứng với số điểm bình quân 4.40 đến 4.44, nghĩa là ở mức rất phù hợp. Từ những phân tích trên cho ta xác định được bộ tiêu chí đánh giá kỹ năng biên soạn giáo án phần kết thúc cho SV ngành GDTC trường ĐHTC có 3 tiêu chí.

3. KẾT LUẬN

Kết quả nghiên cứu đề tài đã chọn được 15 tiêu chí để biên soạn giáo án cho SV ngành GDTC trường ĐHTC gồm:

- Phần mở đầu 5 tiêu chí:

Phân phối thời gian phù hợp với phần mở đầu (nhiệm vụ của GV, HS)

Nội dung, mục tiêu giáo án phù hợp với phân phối chương trình

Bố trí đội hình lên lớp phù hợp (vị trí của GV, HS)
Thị phạm động tác, phân tích kỹ thuật ngắn gọn (vị trí của GV, HS)

Hướng dẫn khởi động chung và chuyên môn (nhiệm vụ của GV, HS)

- Phần cơ bản 7 tiêu chí

Phân phối thời gian phù hợp với cơ bản

Sắp xếp lượng vận động phù hợp với từng bài tập

Bài tập bổ trợ cho kỹ thuật động tác chính (nhiệm vụ của GV, HS)

Bài tập hướng dẫn tập mô phỏng kỹ thuật động tác chính của tiết học

Bài tập kỹ thuật động tác chính của tiết học (nhiệm vụ của GV, HS)

Bài tập kỹ thuật động tác theo nhóm (nhiệm vụ của GV, HS)

Bài tập phát triển thể lực chung và chuyên môn (nhiệm vụ của GV, HS).

- Phần kết thúc 3 tiêu chí

Bài tập hồi phục phù hợp với người học (nhiệm vụ của GV, HS)

Đánh giá trung thực tiết học (nhiệm vụ của GV, HS)

Giao bài tập về nhà phù hợp với người học (nhiệm vụ của GV, HS).

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Văn Cường (2018), *Lý luận dạy học hiện đại*, Nxb Đại học sư phạm, Hà Nội.
2. Hồ Ngọc Đại (2012), *Nghiệp vụ sư phạm hiện đại 2*, Nxb Đại học sư phạm, Hà Nội.
3. Nguyễn Công Khanh (2014), *Kiểm tra đánh giá trong giáo dục*, Nxb Đại học sư phạm, Hà Nội.
4. Lê Văn Lãm, Phạm Xuân Thành (2007), *Đo lường thể dục thể thao*, Nxb TDTT, Hà Nội.
5. Nguyễn Thị Thúy Phượng, Phạm Thị Thúy, Đinh Văn Tiến (2014,) *Cẩm nang phương pháp sư phạm*, Nxb Tổng hợp TP HCM.
6. Nguyễn Tiên Tiến, Lê Thiết Can, Trần Hồng Quang, Lương Thị Ánh Ngọc, (2015) "*Giáo trình Lý luận và Phương pháp giảng dạy đại học TDTT*", NXB Đại học Quốc gia TP HCM.
7. Nguyễn Toán, Phạm Danh Tốn (2004), *Lý luận và phương pháp thể dục thể thao*, Nxb TDTT, Hà Nội.
8. Hoàng Trọng, Chu Nguyễn Mộng Ngọc (2008), *Phân tích dữ liệu nghiên cứu với SPSS*, Nxb Hồng Đức.
9. Hoàng Trọng, Chu Nguyễn Mộng Ngọc (2013), *Thống kê ứng dụng trong kinh tế - xã hội*, Nxb Lao động - xã hội.
10. Đỗ Vĩnh, Huỳnh Trọng Khải (2008), *Thống kê học trong Thể dục thể thao*, Nxb TDTT, Hà Nội.
11. Jean M. Williams (2000) *Applied Sport Psychology*.
12. Ted A. Baumgartner, Andrew S. Jackson, Matthew T. Mahar, David A. Rowe (2006) *Measurement For Evaluation In Physical Education and Exercise Science*.

Nguồn bài: trích từ kết quả nghiên cứu của LATS "Nghiên cứu nâng cao năng lực chuyên môn về nghiệp vụ sư phạm cho sinh viên ngành giáo dục thể chất trường Đại học Cần Thơ", NCS Nguyễn Văn Thái, Trường Đại học TDTT thành phố Hồ Chí Minh.

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 14/9/2019; ngày phản biện đánh giá: 6/11/2019; ngày chấp nhận đăng: 15/12/2019)